

**U
ROEP
IK IN**

Bidden met
Augustinus

Johannes
VAN OORT

U
ROEP
IK IN

Bidden met
Augustinus

Johannes
VAN OORT

Ontwerp omslag: Shortlife

Vormgeving binnenwerk: Garage BNO

ISBN 978 90 435 4110 7

ISBN e-book 978 90 435 4111 4

NUR: 707

www.kokboekencentrum.nl

© 2024 KokBoekencentrum Uitgevers, Utrecht

Alle rechten voorbehouden.

Uitgeverij KokBoekencentrum vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

INHOUD

TER INLEIDING | 9

- ❁ 1 ❁ U ROEP IK IN | 11
- I DENKEND AAN GOD | 13
- ❁ 2 ❁ DENKEND AAN GOD | 15
- ❁ 3 ❁ WIE BENT U, MIJN GOD? | 17
- ❁ 4 ❁ O GOD, U BEGRIJPEN | 19
- ❁ 5 ❁ HOOG BENT U, HEER | 20
- ❁ 6 ❁ GOD EN MENS | 21
- ❁ 7 ❁ GOD ALWETEND | 22
- ❁ 8 ❁ GOD ZOEKEN, VINDEN, LOVEN | 24
- ❁ 9 ❁ GOD LOFWAARDIG | 25
- ❁ 10 ❁ MIJN ENIG GOED | 26
- ❁ 11 ❁ BIJ U IS RUST | 27
- ❁ 12 ❁ GOD MIJN HEIL | 28
- ❁ 13 ❁ GOD MIJN VREUGDE | 30
- ❁ 14 ❁ GOD BEMINNEN | 31
- II VERLANGEN NAAR GOD | 33
- ❁ 15 ❁ HOOR, HEER, MIJN GEBED | 35
- ❁ 16 ❁ KOM IN HET HUIS VAN MIJN HART | 37
- ❁ 17 ❁ VERLANGEN NAAR GOD | 39
- ❁ 18 ❁ TOON UW GELAAT | 41
- ❁ 19 ❁ KOM, HEER, WEK ONS OP | 42
- ❁ 20 ❁ HEER, BREID UW VLEUGELS UIT | 43
- ❁ 21 ❁ GEEF U AAN MIJ | 44
- ❁ 22 ❁ O WAARHEID, LICHT VAN MIJN HART | 46
- ❁ 23 ❁ ZIE, HEER, MIJN HART | 48
- ❁ 24 ❁ EEN KIND BEN IK | 50
- ❁ 25 ❁ LAAT KREEG IK U LIEF | 51

- ❁ 26 ❁ HET HART DOORWOND | 54
❁ 27 ❁ BIJ GOD LEEFT ONS GOED | 55
❁ 28 ❁ BEST BIDDEN | 57

III LEVEN UIT GODS GENADE | 59

- ❁ 29 ❁ DANK, MIJN GOD | 61
❁ 30 ❁ GELUKKIG LEVEN | 62
❁ 31 ❁ VOOR U, HEER, LIGT OPEN MIJN LEVEN | 63
❁ 32 ❁ GEWELDIG DIEP BEN IK | 65
❁ 33 ❁ ZEG MIJ WAARHEEN MIJN BLIK TE RICHTEN | 66
❁ 34 ❁ HERINNERING | 67
❁ 35 ❁ GOD DIE NEDERIG WERD (*Op Kerstfeest*) | 69
❁ 36 ❁ CHRISTUS' ADVENT (*Op Kerstfeest*) | 70
❁ 37 ❁ CHRISTUS' NEERDALEN, ONS OPSTIJGEN
(*Op Kerstfeest*) | 73
❁ 38 ❁ CHRISTUS' GEBOORTE (*Op Kerstfeest*) | 75
❁ 39 ❁ DOOR UW WONDERE GEBOORTE
(*Op Kerstfeest*) | 77
❁ 40 ❁ HOEZEER BEMINDE U ONS (*Op Goede Vrijdag*) | 78
❁ 41 ❁ EENS VOOR ALTIJD (*Op Goede Vrijdag*) | 81
❁ 42 ❁ BLIJ ZIJN WIJ (*Op Paasfeest*) | 82
❁ 43 ❁ HELENDE LITTEKENS (*Op Paasfeest*) | 83
❁ 44 ❁ HOOG HET HART! (*Op het feest van
Hemelvaart*) | 85
❁ 45 ❁ OP PINKSTEREN | 87
❁ 46 ❁ GEDOOPT | 89
❁ 47 ❁ HOOP DOOR DE DOOP | 91
❁ 48 ❁ LOVEND BELIJDEN | 93
❁ 49 ❁ CHRISTUS DE WEG | 94
❁ 50 ❁ MAALTIJD DES HEREN | 95
❁ 51 ❁ WONEN IN HET WOORD | 97
❁ 52 ❁ BLIJVEN IN GOD | 99

❁ 53 ❁	GEHEUGEN	100
❁ 54 ❁	SINDS IK U KEN	102
❁ 55 ❁	VRIENDSCHAP	103
❁ 56 ❁	WARE VRIENDSCHAP	104
❁ 57 ❁	DOODSVERDRIET	105
❁ 58 ❁	HERADEMING	106
❁ 59 ❁	UITZICHT IN DE MORGEN	110
❁ 60 ❁	GEHEELD IN GOD	112
❁ 61 ❁	GEBED OM VREDE EN RUST	115
❁ 62 ❁	WONEN BIJ GOD	117

TOELICHTINGEN | 119

BIJBELPLAATSEN | 141

TREFWOORDEN | 147

TER INLEIDING

Dit boek biedt vertalingen van een goede zestig gedeelten uit het werk van Augustinus. Verreweg de meeste fragmenten zijn gekozen uit de *Belijdenissen*, het geschrift in dertien boeken dat de kerkvader rond 400 voltooide; enkele zijn genomen uit zijn eerder gereedgekomen *Alleenspraken*; sommige zijn afkomstig uit zijn befaamde preken.

Gezamenlijk kenmerk van al deze fragmenten is hun gebedsvorm. Hier treedt een mens in al zijn zoekende, verlangende en dankende menselijkheid voor God, en anderen mogen meehoren. Ze mogen ook meebidden. In toenemende mate trof mij bij het beluisteren van deze klassieke teksten hoezeer ze hulp en leidraad kunnen zijn voor mensen van vandaag. Voor hen zijn ze dan ook opnieuw verwoord.

Voor de Latijnse tekst van de *Confessiones* (hier weergegeven met *Belijdenissen*, maar men kan zeker ook vertalen met *Lofprijzingen*) is allereerst gebruik gemaakt van de editie bezorgd door Lucas Verheijen (1981) en steeds weer uitgegeven door Brepols in Turnhout. Ook de eertijds gezaghebbende en nog altijd waardevolle uitgaven van Martinus Skutella (1934, recent bewerkt door Wiebke Schaub en Heiko Jürgens) en Pius Knöll (1926) werden voortdurend geraadpleegd. Datzelfde geldt voor de tekstuitgave en uitvoerige commentaar van James J. O'Donnell (Oxford 1992). Ook de meest recente editie door Carolyn J.-B. Hammond (Loeb Classical Library 2014-2016) bleek meer dan eens waardevol.

Bijna ontelbaar veel zijn de vertalingen van Augustinus' meesterwerk. Uiteraard en meer dan eens heb ik ze geraadpleegd. Maar vaak ook met een zucht weer opzij gelegd: de *Confessiones* vertalen is vrijwel onmogelijk. Of wellicht beter gezegd: een woord of (vol)zin kan op meerdere manieren worden weergegeven en daaruit moet telkens een moeilijke keuze worden gemaakt. Naar ik hoop beantwoordt wat hier gegeven wordt aan het gestelde doel: meebidden en zelfs meezingen met de oorspronkelijke auteur. Of in ieder geval: in alle rust en concentratie lezen, herlezen, erover mediteren en zich geïnspireerd weten. Zelden werd in de geschiedenis van de christelijke spiritualiteit zo hoog en diep belijvend gebeden als in Augustinus' *Lofzeggingen*.

Al werkend aan deze weergave werd ik getroffen door de vele Schriftreferenties die Augustinus in zijn gebeden invlocht. Zijn bidden (de *Confessiones* zijn gecomponeerd als één groot gebed) is bovenal een bidden met de Bijbel. Aan deze bron—vooral aan de psalmen—ontsprong zijn spreken met God. Het leek mij goed en zelfs van bijzondere waarde om bij elk gedeelte naar de daarin voorkomende Schriftcitaten en -reminiscenties te verwijzen.

Zomer 2023,

Johannes van Oort

Faculteit Theologie & Religiewetenschappen

Universiteit van Pretoria

<https://up-za.academia.edu/JohannesvanOort>

U ROEP IK IN

U roep ik in,
mijn God,
mijn ontferming.

5 U maakte mij
en toen ik U vergat,
bleef U nabij.

Ik roep U in
in mijn ziel.

10 U bereidt haar toe
U te ontvangen.

Dit doet U
door het verlangen
dat U haar inademde.

15 Laat mij niet alleen
nu ik U inroep!

Belijdenissen 13,1

Regel 1-3: Ps. 59:18 (*Latijn*)

I

DENKEND AAN GOD

Wie denken aan God
denken aan het Leven zelf
Christelijke wetenschap 1,8

DENKEND AAN GOD

Wat dan bemin ik,
Heer,
wanneer ik U bemin?

5 Geen schoonheid van een lichaam,
geen luister van de tijd,
geen lichtglans die mijn ogen lief is,
geen zoete melodie van velerlei gezang.

10 Geen aangename geur van bloemen, zalven, kruiden,
geen manna en geen honingzoet,
geen ledematen welgevallig
tot lichamelijke omarming.

Niet deze dingen min ik,
wanneer ik mijn God bemin.

15 Maar niettemin:
wanneer ik mijn God bemin,
min ik
    zoiets als een licht
    zoiets als een klank
    zoiets als een geur
20   zoiets als een spijs
    zoiets als een omarming.

God is het licht
de klank

25 de geur
de spijs
de omarming
van mijn innerlijke mens.

Dáár straalt voor mijn ziel
wat geen ruimte bevat,
30 dáár klinkt een klank
die geen tijd vervoert,
dáár geurt een geur
die geen wind verwaait,
dáár smaakt een spijs
35 die geen honger vermindert,
dáár omvaamt een omarming
die geen verzadiging vaneenrukt.

Dát is 't
wat ik bemin
40 wanneer ik mijn God bemin.

Belijdenissen 10,8

BIDDEN IS VERLANGEN NAAR GOD

Augustinus leert ons bidden

In dit chaotische bestaan is er een groeiende behoefte aan inspirerende voorbeelden uit het verleden. Een van de grootste voorbeelden in het christendom is de filosoof en kerkvader Augustinus. Hij wist als geen ander het breekbare verlangen naar God te verwoorden. Augustinuskenner Johannes van Oort heeft de mooiste gebeden uit het werk van Augustinus verzameld en opnieuw vertaald op zo'n manier dat ze bezielend en bevlogen meegebeden kunnen worden door moderne mensen.

Prof. Dr. J. van Oort, emeritus-hoogleraar van de Universiteit Utrecht en de Radboud Universiteit Nijmegen, is buitengewoon hoogleraar aan de Universiteit van Pretoria. Hij schreef veel over de eerste christenen, speciaal over Augustinus.

KokBækencentrum.nl
UITGEVERS | UTRECHT

ISBN 978 90 435 4110 7 • NUR 707

9 789043 541107